

OSLOREGIONENS FAGGRUPPE FOR AREAL OG TRANSPORT

REFERAT FRA MØTE 16.01.2024, OSLO RÅDHUS

UTKAST PER 01.02.24

Til stede:

Navn	Virksomhet
Kristian August Moen	Drammen kommune/Drammensregionen
Øyvind Sørli	Gran kommune
Arne Willy Hortmann	Hamar kommune/Hamarregionen
Terje Vegem	Jernbanedirektoratet
Hilde Nygaard	Kongsvinger
Pål Arne Sommernes	Oslo kommune, byrådsavd. for byutvikling
Peter Austin	Oslo kommune, byrådsavd. for byutvikling
Tom Alex Hagen	Oslo kommune, byrådsavd. for miljø og samferdsel
Lise Weltzien	Oslo kommune, Plan- og bygningsetaten
Inger Kammerud	Ringeriksregionen
Nina Mosseby	Samarbeidsrådet for Nedre Romerike
Erik Habberstad	Stange kommune/Hamarregionen
Ellen Marie Foslie	Statens vegvesen
Anne Catherine Ekroll	Ullensaker kommune/Gardermoreregionen
Anette Bjerke	Ås kommune/Folloregionen
Sølve Brenn Jerm	Asker kommune
Erik Unaas	Indre Østfold kommune/regionråd
Philip Dixon Sandberg	Moss kommune/Mossregionen
Anne Line Heksem Vatne	Fredrikstad kommune
Britt Sjøgaard	Elverum kommune

Sekretariatet: Eva Næss Karlsen, Eivin Winsvold, Karoline Holmstrøm Ulateig (deler av møtet)

Møteleder: Erik Habberstad, Stange kommune

1. GODKJENNING AV INNKALLING OG DAGSORDEN

Godkjent

2. GODKJENNING AV REFERAT FRA MØTE 17. OKT 2023

Godkjent. Deltakelse fra Drammen ble korrigert etter opplysning fra Drammens deltaker.

3. Sak 3 ORIENTERING OM AKTUELLE SAKER FRA MEDLEMMENE - RUNDE RUNDT BORDET

Oppdatering på aktuelle saker fra medlemmer i faggruppa.

Erik Unaas, Indre Østfold regionråd:

- Mye nytt, ny fylkeskommune.
- Nye tog settes inn på østre linje til Indre Østfold.
- Kommuneplanens arealdel er til mekling.

Lise Welzien, Oslo/PBE:

- Kommuneplanens arealdel har vært på høring.
- Nye Akershus fylkeskommune under etablering – jobber med ny regional plan Oslo og Akershus

Asker kommune

- Samferdsel: Viktig å lære å disponere den infrastrukturen vi faktisk har på en god måte
- Kommunen har store arealreserver, har vært prosess med å ta ut områder til bolig fra kommuneplanen, men politikerne ønsket å ta dem inn igjen
- Skjev ubalanse i boligsammensetning. Vil forsterke seg fremover. Trenger flere mindre boliger.
- Kommuneplanen legger opp til ett kommunesenter (Asker) og ni regionsentre, som Slemmestad, Spikkestad, Røyken, Tofte etc.

Anne Line Heksem Vatne, Fredrikstad/Søndre Østfold:

- Deltager i møtet er ny som deltager i gruppa/rollen, kommer tilbake senere med flere saker

Hamar

- Koordinator for sykkelbyen Hamar, reguleringsplaner etc.
- Mye på gang med byutvikling i Hamar: Sentrumsutvikling, utvikling av strandsone, nytt dobbeltspor inn mot byen.
- Har nylig etablert en atkomst til 300 mill. over jernbanen for å få tilgang til strandsone og muliggjøre videre utvikling
- Mjøsbyen-samarbeid (11 kommuner)

Inger Kammerud, Ringeriksregionen

- Koordinerer fire kommuner ved Ringerike

- God start på året med Buskerudkonferansen, alle kommunene var invitert
- Regionrådet har også hatt en egen samling, med besøk fra Osloregionen
  - o Fokus på samferdsel
- Transportkomiteen har vært på tur i Buskerud, ble tatt godt imot
- Ringeriksporteføljen har høyeste prioritet
  - o Strekningen fra Skaret mot Hønefoss har høyeste ulykkesfrekvens i landet
  - o 31 år siden Ringeriksbanen ble vedtatt bygget, men fortsatt ikke på plass
- Ny fylkesstruktur har konsekvenser for Ringeriksregionen og Hadelandsregionen, som spres på tre fylker
- Kraft blir viktig tematikk framover
  - o Kritisk til ny rapport fra NHO og LO
- Turismen går godt for tida pga. svak kronekurs
- Hytteutbygging i natur – aktuell problematikk

Kristian August Moen, Drammen kommune/Drammensregionen

- Det skjer mye i Drammen for tida:
  - o Ny bybro, ny tunnel
  - o Nytt sykehus
    - På grensa mellom Drammen og Lier
    - Hvordan få de ansatte til å få gode reisevaner på ny arbeidsvei?
    - Innsigelser foreligger
- Arbeid med nytt rensesanlegg som skal dekke Drammen, Lier og deler av Asker
  - Enkelte har fått avslag på søknad om å bygge hus pga. liten kapasitet i avløpssystemet
- Håper på framdrift på påkobling mellom E134 til E18
- Fjordbyen Lier:
  - o Tømmerterminalen ligger nå på Lierstranda
  - o Må flyttes dersom det skal åpnes for byutvikling på Lierstranda

Anne Cathrine Ekroll, Gardermoregionen/Ullensaker kommune:

- Fem av kommunene byttet ordfører etter valget
  - o Høyre og FrP hadde stor framgang og fikk flere ordførere
  - o Ny politisk ledelse ønsker andre prioriteringer, og vil foreløpig ikke behandle alle planer utarbeidet av tidligere administrasjoner
- Kommuneplanen i Ullensaker er stoppet pga. innsigelse knyttet til en tredje rullebane på Gardermoen
  - o Har ligger snart to år i kommunaldepartementet
- Hovedbanen er på stedet hvil
  - o Dårlig fremdrift
  - o Sterkt ønske om godsterminal i Ullensaker
- E16-prosjektet: Uenighet om trasévalg
- Kraftproduksjon: Har fått mange henvendelser om solkraft i LNF-områder

- Lovendring ventes, slik at solcelleanlegg blir underlagt behandling etter plan- og bygningsloven, slik som vindkraft
- Kommunen ønsker å utsette behandlingen av slike søknader i påvente av ny lov

Philip Dixon Sandberg, Moss kommune / Mossregionen

- Kritiske til Statens vegvesens planer om riksvei 19 mellom Moss, en firefelt motorvei som vil blokkere framtidig byutvikling
- Bylogistikk: Behov for ladestasjoner
- Det skal ansettes byarkitekt i Moss kommune
- Planlegger parallelloppdrag for å se på Bastøyferga, jernbanestasjonen og riksvei 19

Nina Mosseby, Samarbeidsrådet Nedre Romerike

- Ny politisk ledelse i de fleste kommuner
  - Overgang til blått styre
  - Andre politiske prioriteringer, større fokus på parkering
  - Fortsatt fokus på Glommakryssinga, som er helt sentral, blant annet for Aurskog-Høland
- Sikkerhet på Lillestrøm stasjon
  - Flere "hendelser" på Lillestrøm stasjon, der Flytoget passerer i svært høy hastighet
- Planstrategi Oslo/Akershus
  - Areal og transport blir utfordrende tema
- Regionen har mange vekstkommuner.
  - Pågående utredning for Nedre Romerike og Gardermoregionen utføres av Telemarksforskning

Ellen Foslie, Statens vegvesen

- NTP er viktig, utarbeides nå
  - Betydelig innstramming sammenliknet med tidligere
  - Oslofjordtunnelen ligger trolig inne, med dobbelt løp
- Bærekraftsstrategi er nylig utarbeidet
  - Ta vare på det vi kan, bygge bare når vi må
- "LUS" er under utarbeidelse (Langsiktig utvikling av vegnettet)
- Reforhandlinger av Oslopakke 3
  - Fornebubanen tar mye av midlene
- Norconsult har utredet hva som skal til for å holde nullvekstmålet i årene framover
  - Krevende uten høyere bompenger
  - Utfordrende å få spesielt Akershus til å holde nullvekst

Terje Vegem, Jernbanedirektoratet

- Statsråden har holdt sin årlige jernbanetale. Ligger på nett:

- <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/samferdselsminister-jon-ivar-nygard-med-lovnad-om-meir-punktlege-tog-i-dei-komand-ara/id3021164/>
- Punktlighet har høyeste prioritet
- Ny jernbanestrekning v/Mjøsa ferdig, levert på tid og under kost.
- Gjøvikbanen: Har vært diskutert ett tog i timen
  - Kan komme i 2024, etter planen
  - Nytt signalanlegg, ERTMS, rulles ut på Gjøvikbanen
- Østfoldbanen: Bedre tilbud på både østre og vestre linje
- Det legges til rette for salg av internasjonale billetter gjennom Entur.
  - Skal satses på integrering mot andre systemer
- Det skal satses på grensekryssende jernbane:
  - Fra Oslo mot Stockholm og Göteborg

Britt Søgård, Elverum kommune

- Elverum nytt medlem i Osloregionen og Britt nytt medlem i ATP-gruppa
- Er opptatt av både vei og bane på Elverum
- Samarbeid med Hamarregionen
- Jernbane: Ønsker ny tilsving på Elverum
  - Tilsvingen ble påklagd
  - Statsforvalter opphevet reguleringsvedtaket
  - Klager viste til menneskeretter etc.
  - Interessant prinsipiell sak

Hilde Nygård, Kongsvinger kommune/Kongsvingerregionen

- Neste uke er det felles møte for alle kommuner i regionen med samferdsel som tema
  - Fokus på samferdsel og kraft, utfordringer for næringslivet, samt klima og miljø
  - Solørbanen er viktig
- Planstrategi er under utarbeidelse
  - Kjører et "hurtigspor" med fokus på samfunnsdelen først
- Reviderer planstrategien senere, planstrategi 2.0, som målrettes mot forventet innretning på samfunnsdelen
- SSB skal flytte fra dagens lokasjon 3 km fra sentrum til Kongsvinger stasjon
  - Skal bidra til å revitalisere og utvikle stasjonsområdet
- Godskonferanse våren 2024 under planlegging
- Ønsker bro over Glomma for gående og syklende
- Kompetanseutvikling i regionen, hva er behovet?

Tom Alex Hagen, Oslo kommune, byrådsavdeling for miljø og samferdsel

- NTP er viktig framover
- Utfordringer med vinterdrift og framkommelighet
  - Viktig å få fram at de aller fleste bussene går, selv om noen har fått driftsstans

- Oslopakke 3 – viktige forhandlinger framover
  - o Mindre penger framover
  - o Ta vare på det vi har
- Nytt byråd på plass
  - o Ønsker grønn mobilitetsstrategi
  - o Hvordan få enda mer grønn transport?
- Ny fylkesstruktur: Etablere relasjoner til nye nabofylker, Akershus mm.
- Samferdselsministeren skal ha et møte på den svenske ambassaden om grensekryssende jernbane

Anette Bjerke, Ås kommune / Folloregionen

- Flere av kommunene har fått nytt politisk styre
- Alle kommunene jobber med sentrumsutvikling
- Østfoldbanen er viktig, både østre og vestre linje
- Ås kommune har ny samarbeidsavtale med NMBU
  - o Startet nytt innovasjonsenter

Øyvind Sørli, Gran kommune (Hadelandsregionen)

- Etter den siste fylkesreformen er alle tre Hadelandskommunene nå med i Hadelandsregionen
  - o Jevnaker er med i både Ringeriksregionen og Hadelandsregionen
- Gran kommune vil til Akershus på sikt, slik at hele regionen blir samlet i Akershus
- Det nye regionrådet skal jobbe mest med merkevarebygging og tilflytting, men samferdsel er fortsatt viktig tema
  - o Gjøvikbanen er viktig prioritering

Pål Sommernes, Oslo kommune, Byrådsavdeling for byutvikling

- Har også fått ny politisk ledelse, er i prosess for å ta inn endringer som følge av politisk skifte
  - o Mindre fokus på bilfritt byliv, mer fokus på byliv

Peter Austin, Oslo kommune, Byutviklingsavdelingen

- Boligpolitikk – er det aktuelt tema for Osloregionen?
- Oslopakke 3 er viktig prosess for tida
- Byveksttalen – kan revideres i framtida
- Regional plan for Oslo og Akershus er evaluert
- Oslo kommune leder et Horizon-prosjekt som heter Move21
  - o Koble sammen kommersiell transport og passasjertransport i bylogistikken
- Internasjonale trender er dystre, World Economic Forum har utviklet en rapport med mange advarsler:
  - o KI utvikles hurtig
  - o Valgår - USA, EU, India, Indonesia
  - o Ekstremvær

- Inflasjon, kostnadsøkning på alt
- Klima, energi, miljø
- Tiårsperspektiv: Stor sjanse for verdenskatastrofe
- Positiv trend: EU er i ferd med å ferdigstille en rekke grønne pakker
  - Green Deal, direktiver som skal oppfylle grønn overgang, fornybar energi, naturvern etc.

Erik Habberstad, Stange kommune

- Stange kommune har rundet 100 år med rødt styre
  - Ap beholdt ordføreren etter valget
  - “Regnbuekoalisjon” med en rekke partier i posisjon
- Dobbeltspor skrider fram, i første omgang til Hamar grense, ferdig i 2027
- Jernbaneforum Dovrebanen sør:
  - Utfordrende at Dovrebanen fortsatt er nede
  - Hvordan bruke Solørbanen/Rørosbanen på en god måte
  - Godstilsving ved Hamar, Elverum og Kongsvinger er viktig for kapasiteten på gods på bane.

Sak 4. VALG AV LEDER OG NESTLEDER – FAGGRUPPE AREAL OG TRANSPORT

- Erik Habberstad, Stange kommune, ble valgt til leder for faggruppa
- Philip Dixon Sandberg, Moss kommune, ble valgt til nestleder for faggruppa
- Leder og nestleder velges for to år, og ny ledelse velges etter planen ved inngangen til 2026
- Astri Taklo takkes for sin innsats som faggrupeleder gjennom flere år!

Sak 5. HANDLINGSPROGRAM 2024

- Gjennomgang av innsatsområde Areal, transport, mobilitet og logistikk
  - Kommentar fra Tom-Alex: Mulig å bli observatør i Oslo-Stockholm 2:55 og grensekryssende jernbane
- Styrke samarbeidet, Kongsvingerregionen, ACE Green. Nordlandsmiljøet, ta opp det spesielt.
- Kommentar fra Peter:
  - Klimatilpasning, arealplanlegging, økt risiko ekstremvær.
  - Handler om at samfunnet må ta høyde for ekstremvær.
  - Kompetansemiljø på samfunnsplanlegging. Sette ut et oppdrag.

Sak 6. FAGGRUPPE AREAL OG TRANSPORT 2024

- Plan for 2024 – arrangementer og temaer
  - Faggruppemøter 19. mars, 10. september og 5. november
  - Felles faggruppesamling 23.-24. mai
  - Best-konferanse 29. august
  - Arendalsuka 12.-15. august
  - Mulig studietur 2024?
  - NTP-arbeid – se neste sak
- Forslag fra Peter til studietur: Baltikum (fra nord til sør, Finland -> Warszawa)

- Det bes om innspill til studietur på neste møte (19. mars)

Sak 7. NTP 2025-36

- Høringsinnspill til NTP – spissing og konkretisering
  - o I styremøte 7. desember fattet Osloregionen følgende vedtak i sak 48/23:
    - *Styret ber interessepolitisk utvalg konkretisere og spisse Osloregionens budskap i kommunikasjon om innspill til neste NTP, herunder hensyn til sikkerhet og beredskap må sikres ivaretatt i neste NTP, at igangsatte prosjekter ikke skal stoppes, og et tydeligere budskap om terminalstruktur i regionen.*
    - Hvordan spisse og konkretisere Osloregionens NTP-budskap?
  - o Styret fattet også følgende vedtak:
    - o Styret gir sin tilslutning til forslag til aktivitetsplan for NTP-arbeidet i Osloregionen IPR.
  - o Plan for aktiviteter inkluderer:
    - o NTP-seminarer vinter/vår 2024
    - o Utarbeide kronikker til riksmédia og lokale aviser
    - o Mulig mediestunt og jernbanekampanje
    - o Møte med stortingsbenker fra vår region samt transport- og kommunikasjonskomiteen
  - o Diskusjon:
    - o Hilde: Viktig å koordinere med interessepolitisk arbeid, mange møter/arrangement. Planlegger godskonferanse.
    - o Nina: Transportkomiteen på Stortinget: Adm. NTP-gruppe diskutere hvordan nå bredt ut til dem.
    - o Hvordan jobbe systematisk etter stortingsmeldingen.
    - o Tom Alex: Østlandssamarbeidet hadde i 2021 en ad-hoc politisk gruppe for å påvirke NTP når stortingsmelding er kommet.
    - o Det står ingenting om fylleinfrastruktur under anbefaling om Transport/Mobilitet på side 116. Ref Grønn Næringstransport.
    - o Beredskap er også dårlig omtalt ift behov for transport/logistikk fremover.

Sak 8. Interreg-prosjekt

- Oppsummering fra arbeidsverksted på Oslo rådhus 15. Nov
- Status for arbeid:
  - o Møte med Interreg ÖKS-sekretariatet er gjennomført
  - o Kontakt med Gøteborgsregionen og Greater Copenhagen er opprettet
- Diskusjon og tilbakemeldinger
- Stor interesse blant faggruppas medlemmer for å delta i evt. Interreg-prosjekt

Sak 9. KLIMAUTVALGETS UTREDNING OMSTILLING TIL LAVUTSLIPP – HØRINGSSVAR FRA OSLOREGIONEN IPR

- Ber om innspill fra faggruppa til momenter til høringssvar til utredningen <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-25/id3006059/>
- Se også invitasjon til [Klimaseminar 18. januar.](#)
- Diskusjon:
  - o Areal og natur er viktig
  - o Naturoppsynsmannen: Interessant TV-serie
  - o Behovet for å se ting i sammenheng.
  - o Kristian: Utfordrer maktforholdet mellom stat og kommune

Sak 10. ØVRIGE ORIENTERINGSSAKER

- Strategiske føringer 2025-2028 – stormøte/verksted 5. mars om utfordringsbildet fremover og Osloregionens satsinger.
  - o Tilbakemelding fra gruppa: Få god nytte av Greg, han er en stor ressurs, f.eks. ved å engasjere tolk slik at han kan delta i debatten
- Evaluering av Regional plan for Oslo og Akershus ferdigstilt i 2023 <https://plansamarbeidet.no/aktuelt/nyheter/evaluering-av-regional-plan-for-oslo-og-akershus-er-ferdigstilt/>
- Energistasjonsprosjektet – status
- Ny TEN-T-forordning vedtatt i EU-parlamentet 18.12.23:
  - o https://transport.ec.europa.eu/news-events/news/provisional-agreement-more-sustainable-and-resilient-trans-european-transport-network-brings-europe-2023-12-19_en
  - o Tilbakemelding fra faggruppa:
    - Gi smarte og positive svar til samferdselsminister.
    - Lage et eget opplegg. Legge
    - Gir annen forpliktelse og mulighet for oss
    - Ellen: Havnene. Utvikling av havnene, eks Kongshavn, massehåndtering. Prioritere arealer til massehåndtering

Sak 11. EVENTUELT

- Neste møte i gruppa er planlagt til 17. mars, på Teams